

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลผู้ถูกคุมขังเพราะเหตุต้องรับโทษตามคำพิพากษาอันเนื่องมาจากการกระทำความผิด หรือ ที่เรียกว่าผู้ต้องขังนั้น ซึ่งการคุมขังเป็นเพียงการควบคุมต่อร่างกายและควบคุมสถานที่ ไม่ให้ออกมาสร้างความเดือดร้อน รบกวน หรือก่อความไม่สงบสุขให้แก่สังคมและประชาชน แต่ในกลุ่มคนเหล่านี้ ยังมีสิทธิ นอกเหนือจากการควบคุมและยังได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน คือ ความมีเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์¹ กรมราชทัณฑ์จึงมีนโยบายการแก้ไขเพื่อให้ผู้ต้องขังมีโอกาสได้รับสิทธิต่างๆ ด้วยการสร้างงานสร้างอาชีพ และนำวิธีการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัย มาพัฒนาให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีจากการเป็นอาชญากรผู้กระทำความผิดเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีคุณค่าต่อสังคม ในขณะที่เดียวกันได้มีการดูแลสังคมให้มีความปลอดภัยจากกลุ่มคนผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรควบคู่กันไป²

จากนโยบายที่ต้องการเปลี่ยนอาชญากรให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีคุณค่าให้สมกับการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีอย่างมีคุณค่าสู่สังคมด้วยการให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังแต่ละคนอย่างเหมาะสมตามลักษณะของสาเหตุการกระทำความผิดเพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้กลับตนเป็นคนดี โดยนำหลักปรัชญาสากลตามข้อกำหนดระหว่างประเทศ ที่ให้ความคุ้มครองผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เช่น การดูแลด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัย การนับถือศาสนา และปฏิบัติศาสนกิจ การสื่อสาร การบริการเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ³

¹ นัทธี จิตสว่าง. (ม.ป.ป.). *มาตรการทางเลือกในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเพื่อแก้ปัญหาหนักโทษล้นลูก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.nathee-chitsawang.com/>. [2561, 10 มกราคม]

² ณรัชต์ เสวตนันท์. (2560). *คืนคนดีสู่สังคมไม่ได้ผล! ลูกกลายเป็นแหล่งเพาะอาชญากร*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.posttoday.com/crime/518005>. [2561, 10 มกราคม].

³ กลุ่มงานวิชาการด้านการราชทัณฑ์สำนักทัณฑวิทยา. (ม.ป.ป.). *การคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังไทยตามแนวทางสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://bp.correct.go.th/document/chaper2.pdf>. [2560, 20 พฤศจิกายน].

ถึงแม้ว่าจะมีการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังตามปฏิญญาสากล ตามหลักสิทธิมนุษยชน แต่สิทธิผู้ต้องขังที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา คือ สิทธิในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ เนื่องจากผู้ต้องขังอาจมีรายได้ หรือมีทรัพย์สินในขณะที่อยู่ในเรือนจำ โดยมีรายได้ที่ได้รับเนื่องจากเป็นเงินรางวัลจากการทำงาน เช่น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขังที่ทางเรือนจำจัดสรรให้ หรือเงินฝากจากญาติที่มาเยี่ยม ในปัจจุบันนั้นยังไม่ได้รับการคุ้มครองให้ผู้ต้องขังมีสิทธินำเงินฝากเพื่อรับดอกผลตามกฎหมาย เงินส่วนนี้ถือเป็นทรัพย์สินที่เรือนจำอนุญาตให้ฝากไว้กับเรือนจำได้ในจำนวนที่กำหนด คือ 9,000 บาท และส่วนที่เกินจะต้องให้ญาติหรือคนที่ไว้วางใจได้มารับกลับไป แต่หากเป็นเงินรางวัลจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ถ้ามีจำนวนเกินกว่า 9,000 บาท จะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการที่ทางเรือนจำจะเป็นผู้รับฝากไว้ได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งผู้ต้องขังไม่มีสิทธิจะนำไปฝากธนาคารเพื่อให้มีดอกเบี้ยได้ นอกจากนี้ สิทธิในการได้รับค่าจ้างจากการทำงาน สิทธิในการใช้เงินมากกว่าที่เรือนจำกำหนด และการเปิดบัญชีภายนอกเรือนจำเพื่อรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ สิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่มีการพัฒนาให้มีความทันสมัย

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพให้ผู้ต้องขังมีเงินทุนภายหลังพ้นโทษ และประโยชน์ในความสะดวกต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสิทธิผู้ต้องขังกับประเทศต่างๆ เช่น เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐฟินแลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและสหรัฐอเมริกา ผู้ต้องขังเหล่านั้นมีสิทธิที่จะจัดการทรัพย์สินของตนเอง ได้แก่ สิทธิในการฝากเงินแบบมีดอกเบี้ย การได้รับค่าจ้างจากการทำงาน การใช้เงินในระหว่างต้องโทษ และการเปิดบัญชีภายนอกเรือนจำเพื่อรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ด้วยเหตุนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์สิทธิของผู้ต้องขังในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และระเบียบราชทัณฑ์ว่าด้วยการรับจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขังในเรือนจำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังตามปัญหาดังนี้

ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังในการฝากเงินแบบมีดอกเบี้ย (interest-bearing) ผู้ต้องขังที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดและเข้ามารับโทษอยู่ในเรือนจำแล้ว ในระหว่างรับโทษอยู่นั้นทุกคนมีสิทธิได้รับเงินรายได้โดยการได้มาของเงินหรือรายได้ของผู้ต้องขังมี 2 กรณี คือกรณีการทำงานให้กับเรือนจำ ทางเรือนจำจึงต้องมีการจ่ายเงินรางวัลเป็นการตอบแทน และอีกกรณีหนึ่งคือ เงินฝากจากญาติเยี่ยม ซึ่งจำนวนเงินทั้งหมดนั้นถือว่าเป็นทรัพย์สินของผู้ต้องขังที่จะมีสิทธิในการใช้สอยหรือจัดเก็บทรัพย์สินของตน แต่ปัญหาที่พบคือ เงินหรือรายได้ที่ผู้ต้องขังมีอยู่ในบัญชีเมื่อรวมกันแล้วจะต้องไม่เกิน 9,000 บาท⁴ ถ้ามีเงินกว่านั้นทางเรือนจำจะไม่อนุญาตให้มี

⁴ ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2559 (ฉบับที่ 2)

อยู่ในบัญชี และให้ติดต่อญาติให้มารับทรัพย์สินหรือเงินส่วนที่เกินนั้นกลับคืนไป และกรณีที่ผู้ต้องขังไม่มีญาติ ทางเรือนจำจะนำเงินส่วนที่เกินนั้นไปฝากเก็บไว้กับฝ่ายคลังต่อไป ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกรมราชทัณฑ์

การที่กรมราชทัณฑ์สามารถรับฝากเงินให้กับผู้ต้องขังได้ ย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขังในอนาคตเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ เพราะจะทำให้ผู้ต้องขังมีเงินไว้ใช้ในชีวิตประจำวันไม่เป็นการกั๊กผู้อื่นก่อนที่จะหางานทำได้ และจะส่งผลไม่ให้เกิดการที่ผู้ต้องขังดังกล่าวกลับมากระทำความผิดซ้ำเพราะมีความจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากไม่มีเงินจึงไปกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำเพราะไม่มีเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ อันส่งผลให้ผู้นั้นกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งนี้ตามสถิติที่สำรวจในปี พ.ศ. 2559 มีคดีการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์สินตามตารางดังนี้⁵

ตารางที่ 1.1 สถิตินักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์สินตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ

ประเภท ฐานความผิด	จำนวนครั้งที่ต้องโทษกระทำผิดซ้ำ									
	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		ครั้งที่ 5		รวม	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ลักทรัพย์	1,004	81	230	75	80	3	27	1	1,341	160
วิ่งราวทรัพย์	371	20	77	25	28	2	6	0	482	47
กรรโชกทรัพย์	9	0	2	4	0	0	0	0	11	4
รีดเอาทรัพย์	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
ชิงทรัพย์	194	3	49	10	11	0	14	1	268	14
ปล้นทรัพย์	263	6	71	24	25	0	11	0	370	30
ฉ้อโกง	23	10	2	1	1	1	0	1	26	13
ยักยอก	29	6	4	2	2	0	0	0	35	8

ปัญหาการคุ้มครองสิทธิในการได้รับค่าจ้างจากการทำงาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายค่าจ้างแรงงานของผู้ต้องขัง ได้แก่ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มาตรา 25⁶ บัญญัติไว้ว่า ผู้ต้องขังไม่มีสิทธิจะได้ค่าจ้าง แต่อาจจะมีรายได้อันเกิดจากการงานของผู้ต้องขังโดยหักค่าใช้จ่ายออกเสียก่อนให้เป็นรางวัลแก่ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานเรือนจำ

⁵ กรมราชทัณฑ์. (2559). *สถิตินักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์สินตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษกองแผนงาน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.correct.go.th/stathomepage/scan.pdf>. [2561, 16 มิถุนายน].

⁶ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479. มาตรา 25.

และต่อมา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 50⁷ บัญญัติว่า ผู้ต้องขังไม่มีสิทธิได้ค่าจ้างจากการงานที่ได้ทำ แต่ในกรณีที่การงานที่ได้ทำไปนั้นก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งคำนวณเป็นราคาค่าเงินได้ ผู้ต้องขังอาจได้รับเงินรางวัลตอบแทนจากการงานนั้นได้ การคำนวณรายได้เป็นราคาค่าเงินและการจ่ายเงินรางวัล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จากบทบัญญัติดังกล่าว ผู้ต้องขังก็ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างจากการงานที่ได้ทำ แต่อาจจะได้รับเงินรางวัลจากการทำงานนั้น ดังนั้น ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงยังไม่มีการบัญญัติเรื่องการจ่ายค่าแรงผู้ต้องขังที่ได้จากการทำงานไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่งานที่ผู้ต้องขังทำนั้นมีลักษณะเป็นเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมและรับงานจากทั้งภาครัฐและเอกชน⁸ ประกอบกับแนวคิดที่ว่าผู้ต้องขังไม่ใช่ทาส ดังนั้น การทำงานก็ควรได้รับค่าจ้างตามแรงงานที่ถูกกฎหมาย⁹

สิทธิของผู้ต้องขังในการใช้เงินในระหว่างต้องโทษในเรือนจำ ด้วยกรมราชทัณฑ์ มีนโยบายในการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังมีการสร้างอิทธิพลโดยการใช้เงิน และการได้รับเงินมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่อาจเป็นสาเหตุให้เกิดอาชญากรรมได้ กรมราชทัณฑ์จึงมีมาตรการควบคุมการใช้เงินของผู้ต้องขังไม่เกินวันละ 300 บาท และควบคุมบัญชีเงินฝากโดยกำหนดจำนวนเงินในบัญชีเงินฝากให้มีเพียง 9,000 บาท¹⁰ แต่การจำกัดเช่นนี้ถือว่าเป็นการตัดสิทธิการใช้จ่ายในด้านที่เกิดประโยชน์แก่ผู้ต้องขังที่ทางเรือนจำไม่สามารถจัดให้ได้ เช่น การซื้อ นวนิยาย เรื่องสั้น บันเทิง และหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และด้านการดูแลสุขภาพหรือการสั่งซื้ออาหารจากภายนอกที่ไม่ใช่ทางเรือนจำจัดให้ สิ่งเหล่านี้จัดอยู่ในสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ ประกอบกับจำนวนผู้ต้องขังที่มีอยู่มากกว่าสามแสนคนทั่วประเทศซึ่งภาครัฐต้องรับภาระในการจ่ายค่าอาหารโดยรวมประมาณ 15 ล้านบาทต่อวัน คิดเป็น 54 บาท ต่อหัว/คน/วัน¹¹ โดยไม่มีการหักค่าใช้จ่ายใดๆ จากเงินส่วนตัวของผู้ต้องขัง

⁷ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560. มาตรา 50.

⁸ กัสวัลย์ เดชไชยวงษ์. (2557). *คำตอบแทนการใช้แรงงานของนักโทษ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 188-191.

⁹ Bozelko, Chandra. (2017). *Give Working Prisoners Dignity –and Decent Wages*. (Online). Available: <http://www.nationalreview.com/>. [2018, 14 January].

¹⁰ กอบเกียรติ กสิวิวัฒน์. (2560). *ชีวิตหลังกรงขัง เมื่อคนดังอยู่ในคุกที่ไม่มีอภิสิทธิ์ชน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.posttoday.com/analysis/interview/514586>. [2561, 14 มกราคม].

¹¹ ทิมเจาะใจ. (2560). *เรื่องไม่ลับ “หลังกำแพงคุก”*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://johjaionline.com/opinion> [2561, 14 มกราคม].

สิทธิในการรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ประเทศไทยได้พัฒนาเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 หรือยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งรัฐบาลได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาแก้ปัญหาหลายด้านเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการบริหารจัดการงานการสื่อสารและการตรวจสอบการทำงานระหว่างบุคคลถึงบุคคลรวมทั้งสามารถควบคุมการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐด้วยเช่นกัน และเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีกันอย่างครอบคลุมและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมถึงระบบต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรมจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี¹² เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร อาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยมีแนวทางสำคัญ คือวางแผนงานการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาในพื้นที่ห่างไกลอย่างครอบคลุม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ที่นำเทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในหลายๆ ด้าน เช่นเทคโนโลยีทางการเงินการเงิน หรือฟินเทค (Fintech) หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้กับธุรกรรมการเงิน ซึ่งเริ่มตั้งแต่การใช้บัตรเครดิต การใช้เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (ATM) และการใช้ Online Banking มาจนถึงปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีต่างๆ เกิดขึ้นมากมายที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน¹³ ด้วยเหตุนี้ การสร้างนวัตกรรมทางการเงินจากธุรกิจฟินเทค จึงตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลไทยที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศไทยให้เข้าสู่ยุค 4.0¹⁴

กรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยบริหารจัดการ โดยเฉพาะระบบเงินฝากผู้ต้องขังที่ในแต่ละวันทางเรือนจำมีการรับฝากเงินจากญาติเยี่ยมเช่นเดียวกับธนาคาร แต่ระบบการฝากเงินยังเป็นแบบธนาคารหรือนำเงินสดมาฝากที่เรือนจำและการโอนผ่านบัญชีธนาคารของเรือนจำ ในขณะที่ระบบเรือนจำสมัยใหม่ในต่างประเทศ¹⁵ ได้พยายามนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น ญาติไม่ต้องเดินทางไปฝากเงินแต่สามารถโอนเงินผ่านโทรศัพท์มือถือเข้าบัญชีผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำแทนการ

¹² กระทรวงยุติธรรม. (2560). *ยุทธศาสตร์ ที่ 2 ยุทธศาสตร์ ระยะเวลา 20 ปี* (พ.ศ. 2560 - 2579). กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม. หน้า 7.

¹³ Modern Manufacturing . (2559). “เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเงิน”. *บทความ@Post* .11(4). หน้า 1.

¹⁴ พรชัย ขุนหินจินดา. (2560). “ฟินเทค (FinTech) เพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศไทย 4.0”. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การ เรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*. 7(1). หน้า 1.

¹⁵ IPS Innovative Prison Systems. (2017). *Mobile handheld devices directed at prison inmates and staff*. (Online). Available: <http://www.prisonssystems.eu>. [2017, 8 November].

ฝากเงินสด การใช้บัตรเครดิตทรอนิกส์ในการซื้อสิ่งของจากร้านสวัสดิการของเรือนจำ ซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อนักโทษและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระปัญหาหลายๆ ด้านทั้งยังเป็นการพัฒนางานราชทัณฑ์ของไทยให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลที่พยายามผลักดันให้นำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการทำงานของประเทศไทยในด้านบริการทางการเงินของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชนอย่างไม่จำกัด และหากนาระบบดังกล่าวมาใช้จะเป็นการสะดวกต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำในการบริหารการเงินของผู้ต้องขังอย่างมาก

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินของผู้ต้องขัง และกฎหมายหรือกฎระเบียบ ตลอดจนปัญหาในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังในราชทัณฑ์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังของประเทศที่มีการนาระบบเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้กับทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขัง
3. เพื่อหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินประเภทเงินฝากและสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังในเรือนจำ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขังในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

สิทธิในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังยังไม่มีกฎหมายฉบับใดรับรองให้กระทำได้ สิทธิดังกล่าวประกอบด้วย สิทธิในการฝากเงินแบบมีดอกเบี้ย สิทธิในการได้รับค่าจ้างจากการทำงาน สิทธิในการใช้เงินในระหว่างต้องโทษในเรือนจำ และสิทธิในการรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินประเภทเงินฝากหรือเงินรายได้ของตนเพื่อเป็นเงินทุนที่ใช้ภายหลังพ้นโทษให้สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไข พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการรับ จ่ายเงินฝากของผู้ต้องขังในเรือนจำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มุ่งเน้นศึกษาเรื่องการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังประเภท นักโทษเด็ดขาดที่จำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด เพื่อให้การศึกษานี้ตอบสนองต่อการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิดให้กลับคืนสู่สังคม โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายเกี่ยวกับ ราชทัณฑ์ กฎหมายเกี่ยวกับการใช้แรงงานผู้ต้องขังและมาตรการต่าง ๆ ที่แต่ละประเทศนำมาใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขัง ได้แก่ (1) เครือรัฐออสเตรเลีย (2) สาธารณรัฐฟินแลนด์ (3) สหรัฐอเมริกา และ (4) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) และรวบรวมข้อมูลด้านกฎหมาย กฎระเบียบ เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขังในการจัดการทรัพย์สินและ รายได้ สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ใช้ในการศึกษาเรื่องทรัพย์สินของผู้ต้องขัง กฎหมายว่าการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐเพื่อเป็น แนวคิดในการโอนเงินอิเล็กทรอนิกส์ และแนวทางในการจัดการตามกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ (1) เครือรัฐออสเตรเลีย (2) สาธารณรัฐฟินแลนด์ (3) สหรัฐอเมริกา และ (4) สหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเหล่านั้นจากเอกสารต่าง ๆ เช่น ด้วบทกฎหมาย บทความ วารสาร เอกสารรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ตำราทั้งในและต่างประเทศ และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินของผู้ต้องขัง และกฎหมายหรือกฎระเบียบ ตลอดจนปัญหาในการจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังในราชทัณฑ์ในประเทศไทย
2. เพื่อทราบแนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังของประเทศที่มีระบบการนำระบบเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้กับทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขัง
3. เพื่อให้ได้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินประเภทเงินฝากและ สิทธิต่างๆ ที่เกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินหรือรายได้ของผู้ต้องขังในเรือนจำ
4. เพื่อทราบแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขังในการจัดการ ทรัพย์สินหรือรายได้

1.7 นิยามศัพท์

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาดที่ถูกตัดสินตามคำพิพากษาให้รับโทษในเรือนจำ
รายได้ผู้ต้องขัง หมายถึง เงินรายได้ที่ผู้ต้องขังได้รับเป็นเงินรางวัลที่เรือนจำแบ่งปันให้ ซึ่ง
มาจากการใช้แรงงานผู้ต้องขังในการทำงาน เช่น งานรับหมาขุดลอกท่อระบายน้ำจากผู้ว่าจ้าง และ
งานที่ต้องใช้ฝีมือในการผลิต เช่น เฟอร์นิเจอร์ หรือสินค้าตกแต่งบ้าน และนำผลิตภัณฑ์จากฝีมือ
ผู้ต้องขังไปจำหน่ายเพื่อนำผลกำไรมาแบ่งปันให้ผู้ต้องขัง และเงินค่าจ้างที่ผู้ต้องขังรับจ้างทำงาน
จากเรือนจำโดยหน่วยงานเอกชนเข้ามาให้รับเหมา เช่น การปลูกกระดาษ การเย็บรองเท้า การ
บรรจุแผ่นทองคำเปลว